

Maa- ja metsätalousministeriö

1/2

kirjaamo@mmm.fi

Viite:

Maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyyntö 12.10.2017, 292/01.01/2017

Asia:

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi Ruokavirastosta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lakiesityksen luonnoksessa ehdotetaan perustettavaksi uusi virasto maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalle. Uuteen Ruokavirastoon on tarkoitus yhdistää nykyisten Elintarviketurvallisuusviraston ja Maaseutuviraston tehtävät sekä siirtää Maanmittauslaitoksesta tehtävät, jotka liittyvät tietohallinnon palveluiden tuottamiseen perustettavalle virastolle sekä laajemmin maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan virastoille ja laitoksille. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2019.

Lakiesityksen kohdassa 2.2 Nykytilan arviointi s. 13 on viitattu Maaseutuviraston toiminnasta vuonna 2016 tehtyyn arviointiin, jonka johtopäätöksenä oli kiinnitetty huomiota siihen, että virasto ei ollut keskeisillä osa-alueillaan pystynyt vastaamaan sidosryhmiensä odotuksiin yhteisen maatalouspolitiikan ohjelmakauden vaihtuessa. Sidosryhmytyttömyys oli johtunut pääosin haasteista tietojärjestelmien kehittämisessä ja niiden vaikutuksesta tukien haku- ja maksatusaikoihin. Tämä ilmeni myös oikeuskanslerinvirastossa käsitellyssä kanteluasiassa OKV/155/1/2015 ja siihen saadussa Maaseutuviraston selvityksessä, jossa oli kysymys tietojärjestelmätyön haasteellisuuden aiheuttamista viivästymisistä maksajavirastolle kuuluvien tehtävien optimaalisessa täytäntöönpanossa ja toteuttamisessa.

Samassa nykytilan arviointia koskevassa kohdassa s. 13–14 on todettu Elintarviketurvallisuusviraston ja Maaseutuviraston tuleviin tehtäviin vaikuttavan vahvasti se, mitä päätöksiä unionin tasolla tehdään yhteisen maatalouspolitiikan sekä elintarvikesektorin kehittämisen osalta. Maatalouspolitiikan seuraavan uudistuksen voimaantulo ajoittuu ensi vuosikymmenen alkupuolelle. Edelleen Elintarviketurvallisuusviraston tuleviin tehtäviin vaikuttaa kasvinterveyttä, eläinten terveyttä ja virallista valvontaa koskevan uuden unionin lainsäädäntöpaketin soveltamisen alkaminen vuosina 2019–2021.

Edellä lausuttuun viitaten on olennaista, että myös lainsäädännöllisin keinoin varaudutaan riittävällä tasolla siihen, että uuden perustettavan viraston perustehtävien häiriötön hoitaminen tulee turvatuksi. Tässä yhteydessä on tärkeää ottaa huomioon muun muassa tietojärjestelmien katkeamaton toimivuus tehtävien uuteen virastoon siirtymisen nivelkohdassa hyvän hallinnon toteutumisen turvaamiseksi.

Luonnoksen 6 §:n 2 momentin mukaan virasto voi tilauksesta tehdä toimialaansa kuuluvia selvityksiä ja tutkimuksia sekä antaa muita asiantuntijapalveluita. Tällä tarkoitettaneen liike-taloudellisin perustein tapahtuvaa palvelutoimintaa. Korostettakoon, että perustettavan viraston organisaatorakenteessa, josta 9 §:n 2 momentissa mainitulla tavalla tullaan määräämään pääjohtajan vahvistamassa työjärjestyksessä, laeissa säädetty viraston viranomaistehtävät ja rooli myytävien tilauspalveluiden tuottamisessa ovat selkeästi erotettavissa toisistaan.

Yksittäisinä huomioina voidaan todeta, että luonnoksen s. 25 viimeisen kappaleen ensimmäisen virkkeen viittaus ”momentti” ja ”momenttiin” tulisi olla viittaus momentin kohtiin. Edelleen 1. lakiehdotuksen 2 §:n 1 momentin 8 kohdassa puhutaan maanjärjestelyyn liittyvistä ja muista vastaavista ”tehtävistä”, kun pykäläkohdan perusteluissa s. 26 puhutaan maanjärjestelyyn liittyvistä ja muista vastaavista ”toimeenpanotehtävistä”.

Oikeuskansleri

Risto Hiekkataipale

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Minna Pulkkinen

OIKEUSKANSLERINVIRASTO
